

Nr 93.

Ankom till riksdagens kansli den 30 april 1918 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln för täckande av under år 1917 uppkomna brister å vissa ordinarie reservationsanslag.

(1:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 5 april 1918 dagtecknad proposition (nr 253), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för täckande av de å vissa i statsrådsprotokollet omförmälda ordinarie reservationsanslag för år 1917 uppkomna brister å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,903,560 kronor.

Beträffande utredningen i fråga om detta anslag får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Sedan bokslutet för år 1917 avslutats i arméförvaltningen, har det visat sig, att brister uppstått å följande ordinarie reservationsanslag för samma år, nämligen: *Utskottets yttrande.*

1. Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten;
2. Arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel;
3. Garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden; samt
4. Arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m.

Beträffande det förstnämnda av dessa anslag, *kasernutredningsslaget*, upptogs detsamma i riksstaten för år 1917 med 2,158,547 kronor,

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 6 saml. 45 häft. (Nr 93—97.) 1

vilket belopp beräknats med tillämpning av samma grunder, som tidigare följts. Det belopp, varmed anslaget nu överskridits, utgör 1,415,359 kronor 50 öre.

Orsaken till anslagets överskridande vore enligt arméförvaltningens uppgift framför allt att söka i den betydliga prisstegring å alla eldnings- och belysningsämnen samt materialier för anskaffning och underhåll av sängutredningspersedlar, som inträffat sedan år 1915, då anslaget beräknats. Någon avsevärd inskränkning av upphandlingen av eldnings- och belysningsämnen, vilkas anskaffningskostnader anslagets medel till större delen vore avsedda att bestrida, hade icke kunnat av arméförvaltningen företagas under året.

I fråga om detta anslag äro de till förklaring av överskridandet anförda omständigheter av den beskaffenhet, att utskottet icke ansett sig böra framställa någon erinran mot bristens täckande på föreslaget sätt.

Vad därefter beträffar det andra av de fyra överskridna reservationsanslagen, *vapenanslaget*, uppförde riksdagen å 1917 års stat dels ordinarie vapenanslaget med 2,708,850 kronor, dels förstärkning av samma anslag med 600,000 kronor.

Enligt bokslutet för år 1917 uppgick bristen å anslaget med dess förstärkningsanslag till 1,256,516 kronor 74 öre.

Orsaken till denna brist vore, enligt vad arméförvaltningen uppgivit, såväl vapenanslagets knapphet som inträffad dyrtid. För år 1918 hade också riksdagen höjt vapenanslaget, först den ordinarie delen med 973,350 kronor från 2,708,850 kronor till 3,682,200 kronor samt vidare som extra anslag för år 1918 anvisat en förstärkning om 2,000,000 kronor, således tillsammans för 1918 5,682,200 kronor, under det att vapenanslaget för 1917 utgjort endast $(2,708,850 + 600,000 =) 3,308,850$ kronor och således understeg 1918 års anslag med $(5,682,200 - 3,308,850 =) 2,373,350$ kronor.

Även för år 1916 har ett överskridande av nu förevarande anslag skett. För detta år utgör det belopp, varmed överskridandet ägt rum, 350,000 kronor.

I fråga om bristen för sistnämnda år faller densamma enligt de uppgifter, utskottet införskaffat, till sin huvudsakliga del på de poster under anslaget, som avse underhåll av materiel. Vad särskilt beträffar underhållet av artillerimaterielen har detsamma för år 1916 dragit en kostnad, som i det närmaste uppgår till dubbla beloppet av de för ändamålet beräknade medlen.

Bristen för år 1917 åter hänför sig endast till en mindre del till de för underhåll av materiel anslagna posterna. Huvuddelen av bristen,

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för tackande av de å vissa i statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 5 april 1918 omförmälda ordinarie reservationsanslag för år 1917 uppkomna brister å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,903,560 kronor.

Stockholm den 30 april 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, O. M. Strömberg, G. M. H. Ekelund, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, J. L. Widell, greve N. F. Posse, F. Berglund, G. Boman, C. G. Österberg och C. I. Asplund* samt

från andra kammaren: herrar *H. Andersson i Skivarp, N. A. Nilsson i Kabbarp, C. Persson i Stallerhult, J. Jönsson i Revinge, O. H:son Waldén, G. Odqvist, S. Bengtsson i Norup, J. A. Ingvarson, C. R. Jansson i Falun, K. A. Tengdahl, W. Bäckström och K. A. W. Björck.*
